

STICHTING PENSIOENFONDS ECOLAB

Nieuwegein

S T A T U T E N

Inhoudsopgave

Art.	1	Naam en zetel
Art.	2	Begripsbepalingen
Art.	3	Doel
Art.	4	Middelen
Art.	5	Bestuur
Art.	6	Taak van het Bestuur
Art.	7	Deskundigheid van het bestuur
Art.	8	Besluiten van het bestuur
Art.	9	(Pre-)pensioenreglement
Art.	10	Beleggingscommissie
Art.	11	Kosten
Art.	12	Financiering
Art.	13	Boekjaar en verslagjaar
Art.	14	Wijziging van (pre-)pensioenrechten- en aanspraken
Art.	15	Wijziging van Statuten en (Pre-)pensioenreglement
Art.	16	Liquidatie van het fonds
Art.	17	Algemene Vergadering voor Deelnemers en Pensioengerechtigden
Art.	18	Verantwoordingsorgaan
Art.	19	Intern toezicht/Visitatiecommissie
Art.	20	Vermindering of beëindiging (pre-)pensioenpremies
Art.	21	Klachten en geschillen
Art.	22	Onvoorziene incidentele gevallen
Art.	23	Inwerkingtreding

Trefwoordenlijst

	artikel
<u>A</u>	
Accountant	6
Actuaris	6
<u>B</u>	
Beleggen in eigen onderneming	4
Beleggingsadviseur	10
Beleggingscommissie	10
Besluiten van het bestuur	8
<u>C</u>	
Code Pensioenfondsen	8
<u>D</u>	
Dagelijks bestuur	6
Deskundige	5
Deskundigheid van het bestuur	7
<u>F</u>	
Financiering	12
<u>J</u>	
Jaarverslag	13
<u>K</u>	
Kosten, belegging	10
Kosten, administratie	11
<u>L</u>	
Liquidatie van het fonds	16
<u>M</u>	
Meerderheid, gewone	8
<u>O</u>	
Ondernemingsraad	5
<u>P</u>	
Pensioenreglement	9
Personen, stemmen over	8
Premiereductie	8
Prepensioenreglement	9
<u>S</u>	
Secretaris	6
Staking van stemmen	8
Stemmen bij volmacht	8
<u>V</u>	
Verlaging aanspraken	14
Vermogen	6
Verslag	13
Vertegenwoordiging	6

W

Werkgeversleden (vertegenwoordiging van werkgevers)	5
Werknemersleden (vertegenwoordiging van werknemers)	5
Wijziging van Statuten/Reglement	15

Z

Zaken, stemming over	8
Zittingsperiode	5

STICHTING PENSIOENFONDS ECOLAB

STATUTEN

Artikel 1

NAAM EN ZETEL

De stichting draagt de naam Stichting Pensioenfonds Ecolab. De stichting is gevestigd te Utrecht en houdt kantoor te Nieuwegein.

Artikel 2

BEGRIPSBEPALINGEN

In deze statuten wordt verstaan onder:

het fonds	:	Stichting Pensioenfonds Ecolab;
de onderneming/werkgever	:	Ecolab B.V. gevestigd te Nieuwegein, respectievelijk andere door het bestuur en de Raad van Bestuur gezamenlijk aangewezen instellingen, mits deze onderdeel uitmaken van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van de daarbij behorende voorwaarden;
het bestuur	:	het bestuur van het fonds;
de Raad van Bestuur	:	de Raad van Bestuur van Ecolab B.V.;
de Raden van Bestuur	:	de Raad van Bestuur van Ecolab B.V. en de Ra(a)d(en) van Bestuur van de aangewezen instelling(en) die deel uitmaken van de onderneming, voor zover deze bestaan;
de deelnemer	:	de persoon die op grond van de (pre-)pensioenovereenkomst en de uitvoeringsovereenkomst deelnemer in de (pre-)pensioenregeling van het fonds is en krachtens het (pre-)pensioenreglement (pre-)pensioenaanspraken jegens het fonds verwerft;
het pensioenreglement	:	het pensioenreglement van het fonds;
het prepensioenreglement	:	het prepensioenreglement van het fonds;
de aanspraakgerechtigde	:	de persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen;

de gewezen deelnemer	:	de persoon die geen (pre-)pensioenaanspraken jegens het fonds meer verwerft en die bij de beëindiging van het deelnemerschap in de (pre-)pensioenregeling, premievrije (pre-)pensioenaanspraken jegens het fonds heeft verkregen en behouden;
de gepensioneerde	:	de (pre-)pensioengerechtigde die op grond van een (pre-)pensioenreglement van het fonds een prepensioen of ouderdomspensioen van het fonds ontvangt;
de pensioengerechtigde	:	de persoon die op grond van een pensioenreglement van het fonds een pensioen van het fonds ontvangt;
de prepensioengerechtigde	:	de persoon die op grond van een prepensioenreglement van het fonds een prepensioen van het fonds ontvangt;
(pre-)pensioenaanspraak	:	het recht op een nog niet ingegaan (pre-)pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening;
(pre-)pensioenrecht	:	het recht op een ingegaan (pre-)pensioen uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening;
de toezichthouder	:	de toezichthouders zoals bedoeld in artikel 151 van de Pensioenwet;
de werknemer	:	de persoon die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht arbeid verricht voor de onderneming.
de ondernemingsraad	:	de groepsondernemingsraad ("GOR") van Ecolab BV en Ecolab Production Netherlands BV
de Code Pensioenfondsen	:	code waarin principes voor goed pensioenfondsbestuur zijn geformuleerd

Artikel 3

DOEL

1. Het fonds heeft ten doel het verlenen of doen verlenen van (pre-)pensioenen en/of andere uitkeringen aan (pre-)pensioen- en aanspraakgerechtigden volgens bij het (pre-)pensioenreglement te stellen regelen.
2. Het fonds kan ter verwezenlijking van het doel verzekeringen of herverzekeringen sluiten bij één of meer verzekeraars, als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.
3. Het fonds beschikt over goede administratieve en boekhoudkundige procedures en adequate interne controlemechanismen.

4. Het fonds stelt een actuariële en bedrijfstechnische nota vast als bedoeld in artikel 145 van de Pensioenwet, waarin in elk geval een omschrijving is opgenomen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bepaalde in lid 3 en het bepaalde bij en krachtens de artikelen 25, 95, 126 tot en met 137 en 143 van de Pensioenwet. In de actuariële en bedrijfstechnische nota wordt eveneens een verklaring inzake beleggingsbeginselen opgenomen welke verklaring ten minste onderwerpen omvat als de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheersprocedures en de strategische allocatie van activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverplichtingen. Deze verklaring wordt om de drie jaren en voorts onverwijld na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid herzien.
5. Het bestuur legt de in lid 4 genoemde nota, alsmede iedere wijziging daarvan onverwijld voor aan de toezichthouder.

Artikel 4

MIDDELEN

1. De middelen van het fonds bestaan uit:
  - a. het bij de oprichting van het fonds afgezonderde stichtingskapitaal;
  - b. de bijdragen van de onderneming;
  - c. de bijdragen van de deelnemers;
  - d. verkrijgingen uit verzekeringen of herverzekeringen;
  - e. inkomsten uit beleggingen;
  - f. betaling ter zake van waardeoverdrachten door pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen aan het fonds;
  - g. andere baten.
2. De uitgaven van het fonds bestaan uit:
  - a. betaling van (pre-)pensioenen of andere uitkeringen;
  - b. betalingen ter zake van waardeoverdrachten door het fonds aan verzekeringsmaatschappijen of andere pensioenfondsen;
  - c. betaling van afkoopsommen zoals bedoeld in artikel 19 van het pensioenreglement en artikel 20 van het prepensioenreglement;
  - d. uitgaven ter zake van verzekering of herverzekering, administratie of beheer;
  - e. uitgaven welke het bestuur verder noodzakelijk of wenselijk acht.
3. Het fonds voert een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met de prudent person-regel, als bedoeld in artikel 135 van de Pensioenwet, en met de op basis van genoemd artikel geldende voorschriften.
4. Schuldvorderingen op of beleggingen in aandelen in de onderneming zijn voor het fonds slechts toegestaan tot een bedrag gelijk aan één twintigste gedeelte van de bezittingen van het fonds, vermeerderd met een bedrag gelijk aan de vrije reserve van het fonds. Het bedrag van deze schuldvorderingen en aandelen mag evenwel het tiende gedeelte van de bezittingen van het fonds niet overschrijden. Het in dit lid bepaalde is van toepassing tot 23 september 2010, tenzij het fonds bijdragen ontvangt van een onderneming die zetel heeft in een andere EU-lidstaat dan Nederland. In dat geval is het bepaalde in lid 5, de eerste en tweede volzin van toepassing.

5. In afwijking van het in lid 4 bepaalde worden beleggingen in de onderneming van de werkgever beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel. Ingeval de onderneming van de werkgever tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep als de onderneming van de werkgever behoren, beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille. Wanneer een groep van ondernemingen aan het fonds bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen prudent, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie. Het in dit lid bepaalde is tot 23 september 2010 niet van toepassing, tenzij het fonds bijdragen ontvangt van een onderneming die zetel heeft in een andere EU-lidstaat dan Nederland.
6. Voor de toepassing van het bepaalde in lid 5 van dit artikel wordt onder groep verstaan een groep van ondernemingen als bedoeld in artikel 24b boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 5

BESTUUR

1. Het bestuur heeft een paritair bestuursmodel als bedoeld in artikel 99 van de Pensioenwet. Het bestuur van het fonds bestaat uit 5 leden, waarvan 2 leden vertegenwoordigers van de werkgever ("werkgeversleden") zijn, 2 leden vertegenwoordigers van de in het fonds deelnemende werknemers ("werknemersleden") zijn en 1 lid vertegenwoordiger van de (pre-)pensioengerechtigden is. Dit lid wordt voor de toepassing van deze statuten als werknemerslid beschouwd. Ter waarborging van de pariteit is in artikel 9 een stemverhouding opgenomen.
2. Het bestuur stelt een profielschets op voor leden van het bestuur. Het bestuur kan een kandidaat bestuurder afwijzen indien deze niet aan de profielschets voldoet.
3. De werkgeversleden waaronder de voorzitter worden benoemd door de Raden van Bestuur. Tenminste één van de werkgeversleden dient deelnemer aan het fonds te zijn.
4. De werknemersleden worden benoemd door de ondernemingsraad van de onderneming voor zover het de vertegenwoordigers van de in het fonds deelnemende werknemers betreft en gekozen door de (pre-)pensioengerechtigden voor zover het de vertegenwoordiger van de (pre-)pensioengerechtigden betreft. De werknemersleden kunnen niet vertegenwoordigd worden door externen. De werknemersleden kiezen uit hun midden de secretaris.
5. De verkiezing van werknemersleden geschiedt telkens voor een zittingsperiode van drie jaar. Jaarlijks stelt het bestuur het rooster van aftreden van de werknemersleden vast. De aftredenden zijn terstond herkiesbaar.
6. Indien een werknemerslid tussentijds aftreedt, wordt een nieuw werknemerslid gekozen voor de overblijvende zittingsperiode van het aftredende werknemerslid.

7. Ieder bestuurslid is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij tenminste één vierde van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan. De eventuele kosten hiervan komen voor rekening van het fonds, indien deze noodzakelijk zijn voor de vervulling van de bestuurstaken en het bestuur van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.
8. De bestuursleden genieten geen bezoldiging ten laste van het fonds.
9. De bestuursleden zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen bij de uitoefening van hun bestuurslidmaatschap te hunner kennis komt, voorzover dat in het bestuur is overeengekomen en ten aanzien van alle gegevens van de deelnemers, de gewezen deelnemers, de gepensioneerden en andere belanghebbenden, waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis dragen.
Deze geheimhoudingsplicht geldt ook na de beëindiging van het bestuurslidmaatschap.

Artikel 6

TAAK VAN HET BESTUUR

1. Het bestuur is belast met het besturen van de zaken van het fonds, met het beheren van haar vermogen en met haar vertegenwoordiging in en buiten rechte, met inachtneming van de uitvoeringsovereenkomst, de statuten en (pre-)pensioenreglement(en) en van alle relevante wet- en regelgeving, alsmede voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van het fonds.
2. Bij het vervullen van zijn taken richt het bestuur zich naar de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige (pre-)pensioen- en aanspraakgerechtigden en zorgt ervoor dat dezen zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
3. Het bestuur leeft de Code Pensioenfondsen na.
4. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, als bedoeld in artikel 2: 291, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek.
5. Het bestuur draagt er zorg voor dat de administratieve organisatie van het fonds, respectievelijk van de externe uitvoerder(s), ten minste voldoet aan de eisen die de bij of krachtens de Pensioenwet zijn gesteld. Het bestuur besteedt geen taken uit aan derde partijen indien dit op basis van de krachtens de Pensioenwet gestelde voorschriften niet is toegestaan.
6. Het bestuur draagt zorg voor een adequaat communicatiebeleid dat voldoet aan de eisen die bij en krachtens de Pensioenwet zijn gesteld. Dit beleid moet erop gericht zijn de deelnemers, de gewezen deelnemers en de aanspraak- en (pre-)pensioengerechtigden op begrijpelijke wijze voor te lichten over hun (pre-)pensioenaanspraken en -rechten, de gang van zaken bij het fonds en over relevante veranderingen.
7. Het bestuur ziet erop toe dat het beleid van het fonds wordt gevoerd, overeenkomstig de actuariële en bedrijfstechnische nota, zoals genoemd in artikel 3, lid 4.

8. Het bestuur draagt er zorg voor dat wordt voldaan aan alle deskundigheidseisen die op basis van wet- en regelgeving (en door de toezichthouder) worden gesteld. In dat kader zal het bestuur onder andere een deskundigheidsplan opstellen.
9. Het bestuur stelt schriftelijk een procedure vast voor een periodieke evaluatie van het functioneren van het bestuur als geheel en van de bestuursleden afzonderlijk.
10. Een bestuurslid kan door het bestuur voor schorsing of ontslag worden voorgedragen aan het orgaan dat de betrokken bestuurder benoemd heeft en dat orgaan verzoeken een ander bestuurslid te benoemen, onder meer indien:
  - a. het desbetreffende bestuurslid naar het oordeel van het bestuur niet (naar behoren) functioneert;
  - b. het desbetreffende bestuurslid in gebreke blijft te voldoen aan de aan het lidmaatschap gestelde verplichtingen of handelt in strijd met de statuten of reglementen van het fonds;
  - c. het desbetreffende bestuurslid naar het oordeel van het bestuur gedragingen verricht, waardoor de goede naam of de belangen van het fonds worden geschaad;
  - d. het desbetreffende bestuurslid een taak of functie uitvoert die niet verenigbaar is met het bestuurslidmaatschap.
11. Ontslag of schorsing geschiedt schriftelijk door het benoemende orgaan met opgave van redenen en is met onmiddellijke ingang van kracht.
12. Over de voorgedragen schorsing of ontslag van het bestuurslid wordt beraadslaagd door het benoemende orgaan. Bij de beraadslaging wordt het desbetreffende bestuurslid de gelegenheid geboden om te worden gehoord en heeft deze het recht om zich te verdedigen of te verantwoorden.
13. Een schorsing die niet binnen drie maanden door een besluit tot verlenging van de schorsing of ontslag wordt gevolgd, eindigt door het verloop van die termijn.
14. Het bestuur is bevoegd nadere regels te stellen ten aanzien van de schorsing of ontslag van een bestuurslid. Deze regels worden op de bij het fonds gebruikelijke wijze bekend gemaakt.
15. Het bestuur stelt een gedragscode op die voldoet aan de bij en krachtens artikel 143 lid 2 van de Pensioenwet bepaalde.
16. Indien het fonds niet over het minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 131 van de Pensioenwet beschikt, informeert het bestuur elk kwartaal schriftelijk (de deelnemersraad/de deelnemers, de gewezen deelnemers en de aanspraak- en (pre-)pensioengerechtigden) wanneer sprake is van een premieachterstand ter grootte van 5% van de totale door het fonds te ontvangen jaarpremie.
17. Het bestuur is bevoegd (een) commissie(s) – waaronder een beleggingscommissie – te benoemen, die op verzoek van het bestuur of uit eigen beweging het bestuur van advies dient te geven. De benoemingsprocedure, de zittingsduur van de leden van de commissie, alsmede de samenstelling en de werkwijze van de commissie(s) worden geregeld in een door het bestuur vast te stellen instructie.

18. Het bestuur vormt uit haar midden een paritair dagelijks bestuur van tenminste twee leden, bestaande uit tenminste één werkgeverslid, waaronder de voorzitter, en tenminste één werknemerslid, waaronder de secretaris, aan welk college het bestuur een door haar te bepalen gedeelte van haar bevoegdheden kan delegeren.
Het dagelijks bestuur houdt zich onder andere bezig met het dagelijks beleid van het fonds, tenzij het dagelijks beleid wordt bepaald door tenminste twee andere door het bestuur aangewezen personen.
19. Het bestuur regelt onderling de bestuursfuncties, behoudens het bepaalde in artikel 6 lid 2.
20. Indien het bestuur een ambtelijk secretaris benoemt heeft deze geen stemrecht. Zijn taak en bevoegdheden worden afzonderlijk geregeld in een nader door het bestuur vast te stellen bestuursbesluit.
21. Om het fonds jegens derden rechtsgeldig te binden, zijn de handtekeningen vereist van twee bestuursleden gezamenlijk, te weten van een werkgeverslid en van een werknemerslid, met dien verstande dat stukken, behorende tot de dagelijkse correspondentie kunnen worden ondertekend door één bestuurslid en/of de secretaris. Het bestuur regelt met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde de aan de bestuursleden te verlenen vertegenwoordigingsbevoegdheid.
22. Door het bestuur wordt een adviserend actuaire benoemd die tot taak heeft het bestuur voor te lichten omtrent de financiële opzet van het fonds, de grondslagen waarop het rust en een certificerend actuaire als bedoeld in artikel 148 van de Pensioenwet, die het verslag waarmerkt waarmee hij bevestigt dat hij zich ervan heeft overtuigd dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.
23. Door het bestuur wordt een accountant, als bedoeld in artikel 393 lid 1 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, benoemd die tot taak heeft op de boekhouding geregeld toezicht te houden. De accountant controleert verder het in het tweede lid van artikel 14 bedoelde verslag.

Artikel 7

DESKUNDIGHEID VAN HET BESTUUR

1. De deskundigheid van het bestuur dient naar het oordeel van de toezichthouder voldoende te zijn met oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige (pre-)pensioen- en aanspraakgerechtigden. In dat kader zal het bestuur onder andere een deskundigheidsplan opstellen.
2. De voornemens, de handelingen of de antecedenten van de bestuursleden mogen de toezichthouder geen aanleiding geven tot het oordeel dat, met het oog op de belangen bedoeld in het eerste lid, de betrouwbaarheid niet buiten twijfel staat.
3. Het bestuur brengt elke wijziging in de samenstelling van het bestuur vooraf ter kennis aan de toezichthouder.
4. Een wijziging als bedoeld in het derde lid wordt niet doorgevoerd indien de toezichthouder binnen zes weken na ontvangst van die gegevens of inlichtingen aan het bestuur bekend maakt dat zij niet met de voorgenomen wijziging instemt.

5. Indien zich een wijziging voordoet van de antecedenten, bedoeld in het tweede lid, stelt het bestuur de toezichthouder daarvan schriftelijk in kennis.

Artikel 8

BESLUITEN VAN HET BESTUUR

1. Het bestuur besluit, tenzij in deze statuten anders is bepaald, bij gewone meerderheid van stemmen. De werkgeversleden hebben ieder één stem. De werknemersleden hebben ieder tweederde stem. Blanco stemmen zijn ongeldig. Over personen wordt schriftelijk gestemd, over zaken mondeling.
2. Bij staking van stemmen wordt binnen een maand een nieuwe vergadering bijeengeroepen. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot indien het personen betreft; indien het een zaak betreft, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
3. Besluiten van het bestuur van het fonds tot premiereductie en verrekening van premie, als bedoeld in artikel 16 lid 3 van het pensioenreglement, besluiten tot premieherziening en verrekening van de premie als bedoeld in artikel 11 van het prepensioenreglement en besluiten tot het sluiten van overeenkomsten tussen de onderneming en het fonds, kunnen slechts worden genomen in een bestuursvergadering, waarin alle leden van het bestuur van het fonds aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Onder vertegenwoordigd zijn dient te worden verstaan de mogelijkheid, dat een bestuurslid haar/zijn mening vóór de vergadering schriftelijk kenbaar maakt aan de voorzitter van het fonds.
4. Van elke bestuursvergadering worden notulen gehouden, die na goedkeuring in de daarop volgende vergadering worden getekend door een werkgeverslid en een werknemerslid gezamenlijk.
5. Ieder bestuurslid kan een ander bestuurslid schriftelijk machtigen hem of haar op de vergadering te vertegenwoordigen en voor hem of haar te stemmen. Een bestuurslid kan ten hoogste één ander bestuurslid vertegenwoordigen.

Artikel 9

(PRE-)PENSIOENREGLEMENT

1. In een door het bestuur op te stellen pensioenreglement worden bepalingen gegeven ten aanzien van:
  - a. de wijze, waarop de aanvang en het einde van het deelnemerschap worden geregeld;
  - b. de wijze, waarop de rechten van de deelnemers, gewezen deelnemers en andere pensioen- en aanspraakgerechtigden worden vastgesteld;
  - c. de verplichtingen van de deelnemers;
  - d. de verplichtingen van de ondernemingen;
  - e. hetgeen ingevolge de Pensioenwet is vereist;
  - f. de wijze waarop het fonds omgaat met inkomende waarden in het kader van waardeoverdracht;

- g. de hoogte van - indien en voor zover van toepassing - de ruilvoet en de opbouwkeuzevoet, bedoeld in artikel 60 en 61 Pensioenwet, en de afkoopvoet, bedoeld in artikel 66 Pensioenwet;
  - h. de kortingsregel, bedoeld in artikel 134 Pensioenwet;
  - i. andere onderwerpen waarvan de opneming dienstig wordt geacht.
2. In een door het bestuur op te stellen prepensioenreglement worden bepalingen gegeven ten aanzien van:
- a. de wijze, waarop de aanvang en het einde van het deelnemerschap worden geregeld;
  - b. de wijze, waarop de rechten van de deelnemers, gewezen deelnemers en andere prepensioen- en aanspraakgerechtigden worden vastgesteld;
  - c. de verplichtingen van de deelnemers en gewezen deelnemers;
  - d. de verplichtingen van de ondernemingen;
  - e. hetgeen ingevolge de Pensioenwet is vereist;
  - f. de wijze waarop het fonds omgaat met inkomende waarden in het kader van waardeoverdracht;
  - g. de hoogte van - indien en voor zover van toepassing - de ruilvoet en de opbouwkeuzevoet, bedoeld in artikel 60 en 61 Pensioenwet, en de afkoopvoet, bedoeld in artikel 66 Pensioenwet;
  - h. de kortingsregel, bedoeld in artikel 134 Pensioenwet;
  - i. andere onderwerpen waarvan de opneming dienstig wordt geacht.
3. Naast het pensioenreglement en het prepensioenreglement kan het bestuur andere reglementen vaststellen.
4. Een (pre-)(pensioen-)reglement mag geen bepalingen bevatten die strijdig zijn met de bepalingen van de (pre-)pensioenovereenkomst, de uitvoeringsovereenkomst, deze statuten of de wet.
5. De vaststelling of de wijziging van een (pre-)pensioenreglement geschiedt in overeenstemming met hetgeen hieromtrent is bepaald in de (pre-)pensioenovereenkomst, de statuten en de uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 10

BELEGGINGSCOMMISSIE

1. Het bestuur kan een beleggingscommissie benoemen, die naar gegeven richtlijnen van het bestuur tot taak heeft het bestuur van advies te dienen inzake vraagstukken van belegging van de middelen van het fonds.
2. De paritair samengestelde beleggingscommissie, bestaat uit tenminste twee leden waarvan:
  - de helft bestaat uit werkgeversleden van het bestuur;
  - de andere helft bestaat uit werknemersleden van het bestuur.
3. De beleggingscommissie kan zich doen bijstaan door één of meer beleggingsadviseurs.
4. De beleggingscommissie brengt, zo dikwijls het bestuur zulks verlangt, doch tenminste één maal per jaar, verslag uit aan het bestuur over haar werkzaamheden.

Artikel 11

KOSTEN

De kosten verbonden aan de beleggingen, het beheer en het toezicht (vermogensbeheerder, certificerend en adviserend actuaaris, accountant en andere, externe deskundigen voorzover deze handelen in opdracht van het fonds) worden gedragen door het fonds. De kosten verbonden aan de administratie en het secretariaat worden gedragen door de onderneming.

Artikel 12

FINANCIERING

1. Het fonds draagt er zorg voor dat de bezittingen van het fonds, tezamen met de te verwachten inkomsten, toereikend zijn ter dekking van de uit de statuten en het (pre-)pensioenreglement voortvloeiende pensioenverplichtingen.
2. Het fonds draagt er zorg voor dat de aanspraken die de deelnemers bij beëindiging van de deelname aan het (pre-)pensioenreglement kunnen ontlenen in elk geval steeds aan het einde van ieder kalenderjaar, dan wel indien dat eerder is bij beëindiging van de deelname, volledig zijn gefinancierd.

Artikel 13

BOEKJAAR EN VERSLAGJAAR

1. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.
2. Het bestuur stelt jaarlijks vóór 1 juli een verslag vast betreffende het gevoerde beheer en de verdere gang van zaken in het voorafgaande boekjaar. Dit verslag omvat in elk geval een jaarrekening, een jaarverslag en overige gegevens waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt.
3. Het bestuur legt aan de toezichthouder jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar het volgende voor:
  - a. een jaarrekening, een jaarverslag en overige gegevens over het verstreken boekjaar, zoals beschreven onder lid 2 waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van die kamer blijkt dat wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige (pre-)pensioen- en aanspraakgerechtigden voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.
  - b. een actuariael verslag betreffende het fonds, voorzien van de verklaring van de certificerend actuaaris, als bedoeld in artikel 148, lid 1 van de Pensioenwet.
  - c. de jaarrekening als bedoeld onder a welke is voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door de accountant van het fonds.
4. De in dit artikel bedoelde verslagen worden gedurende zes weken ter inzage van de deelnemers gelegd. Daarvan wordt hen op duidelijke wijze mededeling gedaan.

Artikel 14

WIJZIGING VAN (PRE-)PENSIOENRECHTEN EN -AANSPRAKEN

1. Indien uit een door de adviserend actuaaris uitgebracht rapport mocht blijken, dat het fonds niet in staat is aan de uit het (pre-)pensioenreglement voortvloeiende verplichtingen te voldoen, zal het bestuur, in overleg met de Raden van Bestuur hetzij een verhoging van de bijdragen van de onderneming en de deelnemers toepassen, hetzij indien zulks niet mogelijk is, andere maatregelen nemen om het fonds in staat te stellen wederom aan die verplichtingen te kunnen voldoen.
2. De in het vorige lid bedoelde maatregelen kunnen inhouden, dat de uit toekomstige diensttijd te verwerven aanspraken worden gesteld op een lager percentage dan in het (pre-)pensioenreglement is vastgesteld.
3. Het fonds zal verworven (pre-)pensioenaanspraken en (pre-)pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
  - a. de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen niet meer volledig door waarden zijn gedekt;
  - b. het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen door waarden te dekken zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, (pre-)pensioengerechtigden of andere aanspraakgerechtigden onevenredig worden geschaad; en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 140 van de Pensioenwet.De in dit lid gebruikte begrippen worden opgevat overeenkomstig de betekenis van deze begrippen in de Pensioenwet.
4. Indien de in het vorige lid bedoelde maatregelen inhouden, dat de aanspraken uit reeds vervulde diensttijd worden verminderd, zal de verlaging voor al deze aanspraken in gelijke verhouding geschieden.
5. Indien uit een door de actuaaris uitgebracht rapport naderhand mocht blijken, dat de middelen van het fonds meer dan toereikend zijn om aan de op grond van de voorgaande leden gewijzigde verplichtingen te voldoen, zal het bestuur, na overleg met de Raden van Bestuur, in de eerste plaats maatregelen nemen om een eventuele eerdere verlaging op grond van het tweede en derde lid ongedaan te maken.
6. Iedere wijziging van de (pre-)pensioenaanspraken krachtens dit artikel zal, indien deze van blijvende aard is, in het (pre-)pensioenreglement worden vastgelegd.

Artikel 15

WIJZIGING VAN STATUTEN EN (PRE-)PENSIOENREGLEMENT

1. Deze statuten en het krachtens deze statuten vastgestelde (pre-)pensioenreglement, kunnen met uitzondering van het doel van het fonds worden gewijzigd door het bestuur na overleg met de Raden van Bestuur.

2. Tenzij wijzigingen noodzakelijk zijn op grond van nieuwe of gewijzigde wet- of andere regelgeving of een aanwijzing van de toezichthouder of wanneer wijzigingen naar unanieme mening van het bestuur niet ingrijpend van aard zijn, zal het bestuur het vastgestelde (pre-)pensioenreglement slechts wijzigen naar aanleiding van een door de onderneming met de werknemers(vertegenwoordiging) overeengekomen wijziging van de pensioenovereenkomst.
3. Een wijziging van het (pre-)pensioenreglement zal niet leiden tot aantasting van op het tijdstip van wijziging bestaande (pre-)pensioenrechten of de dan geldende premievrije (pre-)pensioenaanspraken van gewezen deelnemers met uitzondering van de wijziging van het (pre-)pensioenreglement als bedoeld in artikel 15, lid 3.
4. Wijzigingen in de statuten worden eerst van kracht nadat zij bij notariële akte zijn verleden.

Artikel 16

LIQUIDATIE VAN HET FONDS

1. Tot liquidatie van het fonds kan worden besloten, krachtens een daartoe strekkend besluit van het bestuur, genomen met algemene stemmen, zulks na overleg met de Raden van Bestuur.
2. Indien tot liquidatie wordt besloten, is het op dat tijdstip in functie zijnde bestuur belast met de liquidatie. Gedurende de liquidatie zal in een vacature van liquidateuren worden voorzien op zoveel mogelijk gelijke wijze als wordt voorzien in een vacature in het bestuur.
3. Bij de liquidatie zal voor zover mogelijk eerst een zodanig bedrag afgezonderd worden, dat de uitkeringen aan hen, die reeds (pre-)pensioenrechten genieten, voor hun verdere leven kunnen doorlopen en zullen vervolgens voor zover mogelijk aan alle deelnemers premievrije aanspraken worden toegekend, evenredig aan de aanspraken, welke zij aan hun dienstverband tot aan het ogenblik van liquidatie op grond van de voor hen geldende statutaire en reglementaire bepalingen konden ontlenuen. Indien daarna een batig saldo overblijft, zal dit worden bestemd voor een doel dat zoveel mogelijk overeenkomt met dat van het fonds.
4. In het geval van liquidatie is het bestuur bevoegd de verplichtingen van het fonds, berekend overeenkomstig lid 3, over te dragen aan een verzekeringsbedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet of aan een ander fonds waarop deze wet van toepassing is.

Artikel 17

ALGEMENE VERGADERING VOOR DEELNEMERS EN PENSIOENGERECHTIGDEN

1. Ieder jaar vindt een Algemene Vergadering voor Deelnemers en Pensioengerechtigden plaats waarin het bestuur een toelichting zal geven op het in artikel 14 bedoelde verslag.
- .2. De deelnemers en (pre-)pensioengerechtigden worden voor deze Algemene Vergadering uiterlijk 14 dagen tevoren opgeroepen bij brief, die tijd en plaats van vergadering bevat.

3. De voorzitter van het bestuur is met de leiding van deze Algemene Vergadering belast; hij wijst één van de bestuursleden of de secretaris aan, die de notulen van de Algemene Vergadering opstelt.

Artikel 18

VERANTWOORDINGSORGAAN

1. Het bestuur stelt bij schriftelijk besluit een verantwoordingsorgaan in.
2. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit 3 leden. In het verantwoordingsorgaan zijn, naast de werkgever, de deelnemers, de (pre-)pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd.
3. De leden van het verantwoordingsorgaan worden als volgt verkozen:
  - a. de werkgeversvertegenwoordiger: door de werkgever;
  - b. de werknemersvertegenwoordiger: door de deelnemers;
  - c. de (pre-)pensioengerechtigden vertegenwoordiger: door de (pre-)pensioengerechtigden.
4. Uitsluitend een deelnemer of (pre-)pensioengerechtigde kan worden benoemd als lid van het verantwoordingsorgaan. Tot lid van het verantwoordingsorgaan kan niet worden benoemd een persoon die:
  - a. werkzaam is bij het fonds;
  - b. lid is van het bestuur;
  - c. belast is met het intern toezicht als bedoeld in artikel 20.
5. De maximale zittingstermijn van een lid bedraagt vier jaar. De betrokken vertegenwoordiger is terstond herbenoembaar.
6. De leden van het verantwoordingsorgaan treden af volgens een door het bestuur vast te stellen aftredingsrooster. Een aftredend lid is terstond herbenoembaar. Een tussentijds aangewezen lid van het verantwoordingsorgaan treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is aangewezen, had moeten aftreden.
7. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt van rechtswege:
  - a. door het verstrijken van de zittingsduur;
  - b. door het beëindigen van de deelneming in de (pre-)pensioenregeling van het fonds, anders dan door het bereiken van de pensioendatum;
  - c. door overlijden of door een verklaring van vermoedelijk overlijden;
  - d. door vrijwillig aftreden;
  - e. door ontslag in zijn hoedanigheid van lid van het verantwoordingsorgaan, verleend om gewichtige redenen door het orgaan dat het betrokken lid benoemd heeft;
  - f. ingeval het lid niet meer behoort tot de groep die hij vertegenwoordigt;
  - g. doordat het lid surseance van betaling aanvraagt of onder curatele of bewind wordt geplaatst.
8. Een niet voltallig verantwoordingsorgaan behoudt zijn rechten en bevoegdheden, tenzij de statuten anders bepalen.
9. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd.

10. Het bestuur bespreekt tenminste tweemaal per jaar het gevoerde beleid en de resultaten daarvan met het verantwoordingsorgaan.
11. Het verantwoordingsorgaan geeft desgevraagd of uit eigen beweging een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over het handelen van het bestuur, het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over de beleidskeuzes van het bestuur voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag van het fonds opgenomen.
12. Het verantwoordingsorgaan zal het oordeel, zoals genoemd in lid 11, baseren op:
  - a. het jaarverslag van het fonds;
  - b. de jaarrekening van het fonds;
  - c. de bevindingen van het interne toezicht;
  - d. overige informatie voorzover noodzakelijk ter uitoefening van de in lid 11 genoemde bevoegdheid.
13. Het verantwoordingsorgaan heeft, ter vervulling van haar taak, het recht:
  - a. op overleg met het (voltallig) bestuur en met het intern toezicht;
  - b. de externe accountant en/of de externe actuaris van het fonds te raadplegen;
  - c. op informatie;
  - d. op een schriftelijke en beargumenteerde reactie van het bestuur op het oordeel dat het heeft gegeven over het door het bestuur uitgevoerde beleid.De kosten van het raadplegen van de externe accountant of actuaris zijn voor rekening van het fonds.
14. Het bestuur is (desgevraagd) verplicht aan het verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken die het nodig heeft ter vervulling van haar taak.
15. Het verantwoordingsorgaan kan als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, zich in het kader van het recht van enquête, bedoeld in artikel 219 van de Pensioenwet wenden tot de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam met het verzoek:
  - a. een onderzoek door één of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
  - b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen, mits voorafgaand aan de indiening van dat verzoek het intern toezicht zich daarover heeft uitgesproken.
16. Een besluit van het verantwoordingsorgaan tot indiening van een verzoek, als bedoeld in het vorige lid, wordt bij gekwalificeerde meerderheid van tenminste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen genomen in een vergadering van het verantwoordingsorgaan, waarbij alle leden van het verantwoordingsorgaan aanwezig zijn.

17. Het verantwoordingsorgaan wordt in de gelegenheid gesteld het fonds te adviseren over:
  - a. het beleid inzake beloningen;
  - b. het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan;
  - c. het wijzigen van het Reglement verantwoordingsorgaan en het Reglement intern toezicht;
  - d. de vorm, de inrichting en de samenstelling van het interne toezicht;
  - e. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
  - f. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
  - g. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
  - h. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
  - i. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
  - j. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
  - k. samenvoegen van pensioenfondsen als bedoeld in de definitie van ondernemingspensioenfonds in artikel 1 van de Pensioenwet.
18. Het advies van het verantwoordingsorgaan, als bedoeld in het vorige lid, zal op zodanig tijdstip worden gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de desbetreffende besluiten van het bestuur.
19. Het bestuur verstrekt ter motivatie van het verzoek om advies, zoals genoemd in lid 11 een overzicht van de beweegredenen welke ten grondslag liggen aan het besluit, alsmede van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de belanghebbenden in het fonds zal hebben.
20. Het bestuur deelt het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk gemotiveerd mee of het advies van het verantwoordingsorgaan wel of niet geheel wordt gevolgd.
21. Het bestuur stelt – gehoord het verantwoordingsorgaan – een Reglement verantwoordingsorgaan vast met daarin een vastlegging van de werkwijze en andere zaken omtrent het verantwoordingsorgaan. Het Reglement verantwoordingsorgaan mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met de wet of deze statuten. Het bestuur is – behoord het verantwoordingsorgaan – bevoegd het Reglement verantwoordingsorgaan te wijzigen.

Artikel 19

INTERN TOEZICHT/VISITATIECOMMISSIE

1. Het bestuur draagt zorg voor de organisatie van een transparant intern toezicht met betrekking tot het functioneren van (het bestuur van) het fonds.
2. Met de uitvoering van het intern toezicht is belast een door het bestuur bij schriftelijk besluit in te stellen visitatiecommissie. De visitatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen. De leden van de visitatiecommissie worden benoemd door het bestuur, na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan. Het bestuur stelt een profielschets op voor de leden van de visitatiecommissie na advies door het verantwoordingsorgaan. De leden van de visitatiecommissie kunnen door het bestuur worden ontslagen na advies van het verantwoordingsorgaan.

3. Het bestuur stelt – gehoord de visitatiecommissie – een Reglement intern toezicht vast met daarin een vastlegging van de samenstelling van de visitatiecommissie, de werkwijze en andere zaken omtrent de visitatiecommissie. Het Reglement intern toezicht mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met de wet of deze statuten. Het bestuur is bevoegd het Reglement intern toezicht –gehoord de visitatiecommissie– te wijzigen.
4. De visitatiecommissie beoordeelt en rapporteert één keer per jaar, of op verzoek van het bestuur – gehoord het verantwoordingsorgaan – vaker indien daartoe aanleiding is, vóór een door het bestuur aan te geven tijdstip schriftelijk aan het bestuur ten aanzien van het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in het fonds. De visitatiecommissie is belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het verantwoordingsorgaan en de werkgever en in het jaarverslag.
5. Het bestuur bespreekt de rapportage van het interne toezicht en de eventueel daarop gebaseerde (voorgenomen) bestuursbesluiten met het verantwoordingsorgaan. In het jaarverslag worden de bevindingen van het intern toezicht vermeld.
6. Het bestuur is (desgevraagd) verplicht aan de visitatiecommissie tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken die de visitatiecommissie nodig heeft ter vervulling van haar taak. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.
7. De visitatiecommissie heeft ter vervulling van haar taak het recht op overleg met het (voltallig) bestuur over alle bestuurstaken en het recht de externe accountant en/of de externe actuaris van het fonds te raadplegen.
8. De kosten van het interne toezicht worden gedragen door het fonds.

Artikel 20

VERMINDERING OF BEËINDIGING (PRE-)PENSIOENPREMIES

De onderneming heeft de bevoegdheid bij ingrijpende wijziging van omstandigheden als bedoeld in artikel 12 van de Pensioenwet, haar bijdragen te verminderen of te beëindigen. In dat geval zal het bestuur maatregelen treffen als bedoeld in artikel 15.

Wanneer de onderneming voornemens is tot uitoefening van de bevoegdheid op grond van dit voorbehoud over te gaan, deelt zij dit onverwijld schriftelijk aan het fonds en aan de deelnemers mede.

Artikel 21

KLACHTEN EN GESCHILLEN

1. Het bestuur draagt zorg voor een adequate interne klachten- en geschillenregeling.
2. Het bestuur stelt daartoe een Reglement klachten en geschillen vast met daarin een vastlegging van de procedureregels die worden gevolgd bij:
  - a. alle geschillen die bij uitvoering van de statuten en reglementen mochten ontstaan tussen het fonds en een persoon die uit hoofde daarvan enig recht jegens het fonds heeft of meent te hebben; en
  - b. alle klachten van belanghebbenden tegenover het fonds.
3. Het Reglement klachten en geschillen wordt op verzoek aan een belanghebbende toegezonden.

Artikel 22

ONVOORZIENE INCIDENTELE GEVALLEN

In onvoorziene incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin de statuten en/of het (pre-)pensioenreglement niet voorzien, of bij het verschil van inzicht over de uitlegging van enig artikel, beslist het bestuur zoveel mogelijk naar voorbeeld van het bepaalde in de statuten en/of het (pre-)pensioenreglement.

Artikel 23

INWERKINGTREDING

1. Deze statuten treden in werking met ingang van 1 juli 2014.
2. Met de inwerkingtreding van deze statuten zijn de vorige statuten komen te vervallen.